

Preus de subscripció

En Barcelona.	4'00 ptas. trimestre
Resto Catalunya.	1'50 » »
Resto d'Espanya	2'00 » »
Extranger.	15'00 » l'any.

Direcció: Viladomat, 164, 4.ª, 1.^a

ADMINISTRACIONS:

BARCELONA: — Tallers, 45, 1.^a
 GRACIA: — Estrella, 4, 1.ª, 2.^a

Preus de cada número

Número corrent.	10 centims.
Id. atrassat.	15 id.
Sucursal pèra cartas y avisos:	
er l' Arxiu líric-dramàtic de don	
J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2. ^{na} .	

SECCIÓ OFICIAL

Se suplica á 'ls Srs. Suscriptors de fora y á 'ls corresponsals administratius que estigan en descubert ab aquesta Administració, per trimestres vensuts ó per venda d' exemplars, que remetin aviat l' import de sos respectius atrassos, en sellos de correu, á fi de posarse á 'l corrent y no obligar á que se 'ls suspengui l' envió de 'l periódich.

Montepío catalá.—Presidencia. — Se advierte á un reducido número de señores asociados que no están al corriente de pago, que si por todo el día 30 del corriente no satisfacen el importe de las papeletas que adeudan, serán dados de baja en la Asociación, á tenor de lo dispuesto en el art. 19 de los Estatutos.

Barcelona, 25 de Septiembre de 1895.—*El Presidente*, José M.ª Pous.

Mes de mossen Verdaguer

PUNT FINAL

Volem indicar ab lo *punt final*, que donarem avuy per acabat lo tractar de aquest assumpte en nostre periódich.

Mentres que parlantne y demostrant empenyo en fer véurer la veritat, podíam créuer lograr alguna

cosa útil y de profit en primer lloch pe'l notable poeta y l' humil sacerdot, no hem tingut reparo en accedir a'ls prechs d' aquet per millorar la situació que l' afligeix.

Pero desde l' instant que tenim la evidencia de que tot quant se fassi és inútil, á lo menos per ara, cal deixar de banda una qüestió que en lloch de fer be, promou escándol que á res bo conduheix.

Anem, doncas, á acabar-la. Y á fi de que no 's cregui que parlem per parlar, ó mes ben dit, que escrivim per escrivir, hem de apuntar alguna cosa important y que convè fer constar en lletres de motllo, may siga sino per desfer lo que tambe en lletres de motllo s' ha estampat.

Dos artícles hem donat á llum tocant á la assumpte de mossen Jacinto: en un encareixam la necessitat per part de la premsa d' enterarse be de la certesa de tot lò que dignes referent á ell; en l' altre féyam historia (y no novela) de lo succehit, oferint a'l mateix temps á mossen Verdaguer un medi segur de rehabilitarse y viure be y tranquil.

A conseqüencia de lò dit, vam conferenciar ab ell, y en dos entrevistes tingudas concebírem la esperança de que tot s' arreglaría. Ell sabía que 'ls oferiments nostres no són bambollas de sabó, sino ofertes saludables y positives: sabía y sab que se li garantiría 'l compliment de las mateixas fins en escriptura pública suscrita per digníssima y poderosa persona que l' estima de tot cor; sabía y sab que no hi hauría grans exigencias per tornarli 'l permís, qu' ell diu que fervorosament desitja, de celebrar la santa missa; sabía y sab, que no 's tractaba de reclóuer 'l en determinat establiment, poble, vila ó ciutat, sino qu' ell podria escullir lo punt de residencia que mes li agradès en tot lo món, exceptuant Barcelona; sabía y sab, que se 'l tractaba com á persona de criteri clar, enteniment sencer é imaginació despejada; sabía y sab, que viuria y viatjaría mes que decorosament, sense haver de

gastarse ni tan sols un cèntim, sabia y sab que això és exacte: y per' que és aixís, ja estava conforme en acabar l' escàndol, per ell en mal hora promogut, y en cumplir sos debers de bon sacerdot, sometentse á las ordres de son Prelat... quant després d' haver donat á entendre que comprenia la rahò que semblaba haverlo il·luminat en entrévistas celebradas á solas ab ell, després de uns días ha cambiat de pensar, y mostrantse tenàs en no voler surtir de Barcelona y en no voler deixar de residirhi, ha desfet enterament lo que havia de portarli 'l benestar y la rehabilitació mes completa.

¿Quí li ha aconsellat aquet nou modo d' obrar? No ho direm nosaltres, per cert, per mes que ho presumim, perque no volem fer suposicions gratuïtas; pero un detall incidental ocorregut en la primera visita nostra, 'ns obliga á dir á mossen Verdaguer (y volem dirli en castellá) lò següent: «No debe buscar el hombre á veces su amparo y la paz deseada, oyendo solamente la voz de personas interesadas en determinados asuntos.»

Lo qual vol dir qu' és preferible escoltar á qui t' donades y está disposat á donar probas de desinteresat carinyo y amistat, si 's vol obrar seguint las indicacions de la lógica y de'l sentit comú.

Ell no ho fa per ara: ell sabrá perquè. Nosaltres no hem de penetrar en lo secret de sos propòsits; esperem encara que algún día 's repensará, quant la ofuscació que avuy lo domina cedeixi 'l pás á la reflexió de'ls que l' aconsellan, com hem fet nosaltres, ab gran simpatía y verdadera amistat.

Sí; amistat, y verdadera: no la de la adulació, ni de la mansa corrent y la conveniència; no la que sembra voler benquistarse ab la majoria de'l públich en un assumpto de'l qual a'l públich se n' entera; amistat, y verdadera, com la que á mossen Verdaguer professa desde molts anys algún de nostres redactors; amistat, y verdadera, com la que li porta nostre director; amistat, y verdadera, que 'ns obliga á intervenir en pró de mossen Cinto (ja que ell demana la intervenció de la premsa) no donantli la rahò que no correspon donarli, sino fentli saber ahont és á fi de que si la vol, allí la busqui, segü de que la trobará.

Res nos importa que la malicia de certs periódichs s' empenyi en fèr véurer lo blanch negre. Tal empenyo será inútil y lo qu' és blanch quedarà blanch, com lo paper ahont ara escribim aquestas ratllas, y com sobre 'l que 'l lector veu destacarhi aquestas lletres negres, estampadas ab intent de que, si mossen Cinto 's penetra enterament de la sana intenció que 'ns gúfa, sigan prou per' dur á sòn ánima tota la tranquil·litat real que puga desitjar.

No 'ns impulsa cap altra idea: nosaltres no coneixem a'l Sr. Marqués de Comillas, ni á ningú de la seva distingida familia: no hi hem tingut ni hi tenim cap relació directa ni indirecta: l' autor de'l present treball no ha vist may á cap de'ls parents de mossen Verdaguer, ni 'ls coneix tampoch: de manera que veiem la qüestió ab tota la imparcialitat que convé, y per aquet motiu, enterats de lò que portem dit y de altres pormenors que no ignorem, vam resódrer interessarnos per' que 'ls resplandors de la rahò, qu' és una sempre, deixessin véurer aquesta á qui estava y está enlluernat y cohibit per certas idees no inspiradas per la religió y per pasatjeras afeccions.

Sápigam 'l públich quína ha estat y és nostra intervenció, y ara acabem dient:

¡Que mossen Verdaguer reflexioni y que Deu l' il·lumini!—P. DE R.

A l' eminent poeta Frederich Soler ⁽¹⁾

Varen dir que éra mort: això és mentida, mentida que fa corre 'l que s' apena: ¿cóm pòt morir aquell que de la Escena vida eterna ha rebut a'l darli vida?

Sentin plé d' entusiasme encara 'l crida lo públich que 'l Rómea avuy omplena y ab aplausos y flors de tota mena á surtir á las taulas lo convida.

Y surtirá, jo ho crech; la Parca dura matantlo no ha lograt de'l tot victoria, puig tan gran y tan noblé és la figura

de'l poeta Soler, que sa memoria trencará si ella vol la sepultura per darli en premi tot un món de gloria.

A FREDERICH SOLER

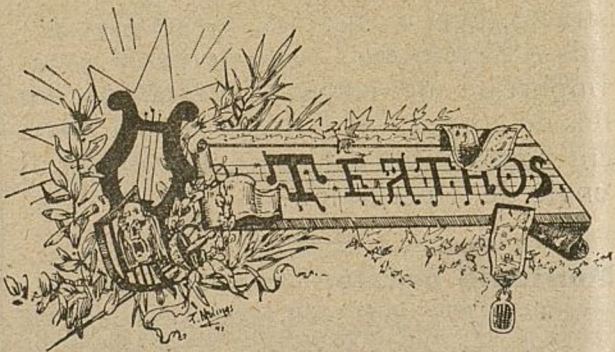
Palcos, públich, primer pis, platea plé está de gom á gom; tot Barcelona ha vingut á portar una corona feta de pensaments aquí á Rómea.

Pensa 'l qui apenas de l' amor t' idea ab «Lo Ferrer de tall» y «l Vallfogona», pensa ab «La Dida» la gentil minyona, y 'l xaruch ab «Las Joyas» se recrea.

Pensa ab «Lo llibre del nonor» qui ama; repassa 'l conseqüent en la memoria de'l «Monjo negre» la terrible trama

y tots á l' una recordant la historia de'l poeta eminent, donan mes fama a'l qui 's va conquistar un mon de gloria.

JOSEPH Mª Pous.

Romea.—Ha inaugurat la companyia catalana la present temporada ab molt bon peu.

Las funcions donadas en honor de l' inolvidable Pitarra s' han vist bastant concorregudas. Las poesías llegidas pe'ls actors de la casa, han sigut molt aplaudidas.

La funció inaugural va revestir carácter de solemne per ser un tribut á la memoria de Frederich Soler.

—Las novas damas Sras. Juaní y Alentorn han sigut molt ben rebudas: la Sra. Juaní, á qui fa bastant temps no havíam tingut ocasió de veurer representar és la mateixa actriu intel·ligent, y s' ha llubit en *La dida* y *La bruija*, en especial en aquet drama de'l qual t' fet un detingut estudi que li permet desempenyarlo á la perfecció.

S' ha fet l' estreno de una obreta de'l xispejant Aulés, titulada: *El vil metal*.

(1) Sonets llegits en la funció inaugural de la temporada de'l teatro Rómea.

Es producció nova y vella d' una pessa; vella per-
que ja ha plogut d' una que está escrita, nova perque
fins ara no s' ha dat á 'l públich.—Jo.

Tívoli.—Resultant tant bonica, xamosa y ga-
lana com en la nit de son estreno, *La Dolores* de'l
Mtre. Bretón, és, avuy per avuy, tot y portar qua-
ranta y pico de representacions consecutivas, lo pode-
rós reclam que omplena 'l teatro, fa aplaudir á algún
de'ls artistes y deixa mes que satisfetas las aspira-
cions de la empresa.

—**CONCERTS D' EUTERPE.**—L' últim de la
temporada fou á benefici de'l Mtre. Director Sr. Pérez
Cabrero.

Si las simpatías se demostren á 'l día de'l benefici
d' un artista ab la major ó menor concurrencia, en lo
día indicat vejé 'l Sr. Pérez Cabreao que las tenia
generals.

En lo teatro de'l Tívoli no s' hi cabia ni estantshi
dret. Fins s' habilitaren los banchs de'l pati.

No havíam vist may un entradón com aquell.

Las composicions ja conegudas de nostre públich
foren executadas á la perfecció y algunas—la major
part—repetidas.

De 'l Sr. Pérez Cabrero s' estrená una composició
orquestral, titulada: *Souvenir*.

Elegant, original é inspirat és lo primer temps.
Després decau un poch faltanhi la espontaneitat de'l
comens.

Deixant apart lo dit, nos agradá moltíssim. Y ¡cóm
no si en ella s' hi respira l' aura pura, embaumada
de'l únich compositor que fins avuy 'ns ha fet vessar
llágrimas de sentiment, l' autor de *Romeo y Guilieta*,
C. Gounod! Això fa, sens dubte, qu' 'ns sigui tant
simpático l' aprofitat deixeble de'l mestre Caudi, l'
aplaudit director Sr. Pérez Cabrero.

Ab maneras sóbrias y ab arranques de verdader
artista, dirigí la nena Mercedes Pérez Cabrero l' *Ave*
Maria, de Gounod.

S' aplaudí, demanant sa repetició.

Li foren regaladas per la societat Euterpe dos to-
yas de flors.

La senyora Montilla 'us demostrá una vegada mes
que és artista de debò y que portada per la forsa de
son sentiment y ab la delicadesa que li dicta sa in-
tuició artística, sab arrancar de'l tò general de la
composició elevadas frases que impresionan á l' audi-
tori. Això succehí ab lo popular y conegudíssim
Anyorament, de Clavé.

Per la manera de interpretar-lo no 's podia passar
sense 'l bis

Y aquet tingué per coronament la presentalla de
un magnífich ram de flors.

Y vingué 'l final ab la admirable jota de *La Do-*
lores.

Aquí surtí de mare l' entusiasme popular.

Y á 'l demanar la repetició 's demaná 's toqués lo
pasa-calle, y se tocaria á horas d' ara si 'l públich no
hagués conegut que abusaba de la indulgencia de'ls
executants.

Felicitem á la societat Euterpe y á son digne Di-
rector, desitjantlos que l' any vinent puga donar
fructífichs y abundosos fruyts l' arbre sant de nos-
tras institucions corals populars.

Eldorado.—Ab bon peu ha entrat la empresa
d' aquet teatro en la temporada actual.

Dissapte passat estaba plé de gom á gom. A l'
aparéixer en escena alguns de'ls artistes de la com-
panyia, foren saludats ab nutrits aplausos.

L' obra que mes agradá per sa justa y cabal inter-
pretació fou *El tambor de granaderos*, de qual protago-
nista n' estaba encarregada la simpática y aplaudida
triple Srta. Matilde Pretel.

Conegudas las facultats líricas, exeepcionals, que
adornan á tan distingida artista, res va tenir d' es-
trany tingués mes importància la música de'l mestre
Chapí, y 's poguessin apreciar una infinitat de detalls
que havian passat desapercibuts en altras tempo-
radas.

Lo Sr. Pinedo 'ns agradá molt. Y creyem agrada-
rá sempre mentres recordi lò que va de lò ridícul á
lò sublime.

Las obras que han posat en escena totas són prou
conegudas de nostre públich per' que tinguem de dir
nostre concepte. Estrenadas en anteriors temporadas,
totas obtingueren en son degut día nostra humil é
imparcial opinió.—A. DE LA FLORIDA.

Granvía.—Las representacions de *El Húsar*
han portat molt públich y totas han sigut celebradas;
¡llástima que 'l decorat no correspongui com se
mereix!

Ultimament s' ha posat *El tambor de granaderos*,
obra que, vista representar per la companyia d' altre
teatro y per aquesta, fa esclamar: ¡Bah! per vinticin-
centims no 's pot ser exigent.

Jardí Espanyol.—Va acabantse la tempora-
da d' estiu y tocan á son lí las funcions que dona la
companyia.

Los *beneficis* han resultat tots apropiats á la frase;
sols tenim de lamentar un petit incident que va ha-
verhi la nit que 's daba la funció á cárrech de'l tenor
cómich Sr. Escribá.

La Srta. Pilar Arcas (Serpentina) continúa exhi-
bintse y 'sent aplaudida.

Y ara, fins á 'ls estiu vinent, que crech que la em-
presa ja l' espera ab ansia, vist lo resultat de la pre-
sent temporada.—Jo.

Dos sistemas.

La empresa de'l teatro Romea anuncia en lo cartell un
número crescut d' obras novas que tè en son poder per'
estrenar.

Com que no las donará á conéixer totas, és lo cert que
'n quedarà á déurer algunas.

(Sistema teatral de l' interior.)

La de Novedats no n' anuncia ni un de titul de obra
nova.

Com que 'n farà alguna á no dptar, és lo cert que to-
tas las que dongui á conéixer serán pago de obligació no
contreta.

(Sistema teatral de l' Ensanxe.)

¿Quin sistema será de mes utilitat y profit per' nostra
escena?

Lo de la empresa que mes èxits logri realisar.

De tots modos, la de Novedats no arrostra tant com-
promis.

Parlemne de Romea y Novedats, ó mes ben dit de'l Teatro català.

Com que no sòch polvorista de l' un ni de l' altre, sino que sòch polvorista de la premsa, las empresas no 'm retirarán la missió de ferlos la llum Drumont.

La de'l Romea ha volgut demostrar un tribut de dol á l' inolvidable poeta Soler, soci que fou de la mateixa, publicant ab orla negra tots los *pases*, cartells y circulars, y dedicant á la memoria de l' malhaurat autor la funció inaugural de temporada.

Això mereix aplauso incondicional, y jo 'l tributo, com l' ha donat ja 'l públich.

Pero l' acte aqueix, s' ha repetit lo diumenje, y l' han repetit las societats á pretext també d' honra tributada.

Lo qual la empresa no havia de tolerarho, per' que ningú pogués véure'hi miras d' especulació, que no falta qui n' hi ha vist.

* *

Y en cas de tolerarho, per' que no se n' hi vejès, ¿no podria fèr com ha fet ab molt bon acert lo Sr. D. Ernest Soler de las Casas, que 'ls productes líquits no fossen efecte de la especulació?

Crech que sí, puig la noble figura de l' malhaurat Pittarra mereix mes respecte de'l que se li té prodigant tant á la seva sombra continuadas funcions á sa memoria en un mateix teatro.

LO POLVORISTA.

¡Benvingut sí!

Lo día de Ntra. Sra. de la Mercé arribá 'l reputadíssim Orfeó de Bilbao á nostra ciutat, 'sent objecte, com no podia de menos, d' una acullida verdaderament fraternal y entusiasta.

No havian vingut desde l' any de l' Exposició, y en aquest transeurs de temps ha donat forta avansada arribant á 'l límit de la perfecció en la música coral.

Fan cosas que, partitura en ma, sembla impossible se fassin á veus solas.

Es qüestió de sentirho.

Las visitas d' aquestas colectivitats artísticas que d' apartadas regións nos venen, honrantnos nostra ciutat y acullintse á nostra clàssica hospitalitat, á la vegada que 'ns demostran sa superioritat manifesta en l' execució y en la manera d' avansar en la difícil interpretació de la música coral, nos serveix d' estímul profitós pera nostras modestas corals societats, que inconciénment restan reclosas dintre 'l gastat, vell y faltat de gust.

Que aquestas empentas las necesita nostra institució popular, no cal duptarho; que li són beneficiosas, és evident; que cada aplauso repercuteix en lo cor de'l poble, fentli vibrar la corda sensible de la noble y digna emulació donant un pas endavant, ho vèu tothom que á'l foment de las societats corals dedica una mica sa inteligencia é hi aporta 'l fruyt de son entusiasme.

¡Benvingut sí, donchs, en terra catalana l' Orfeó de Bilbao! ¡Benvinguts sían los braus fills de l' Euskalduna que 'ns portan com ressó de nostra grandesa y virilitat, las notas mes valentas y nervudas, tendras y delicadas de sas fantásticas y férreas montanyas, barrejadas ab l' espantós bramular de las ayguas de'l Cantábrich!

Rebi, donchs, l' Orfeó de Bilbao la mes coral y entusiasta felicitació de LO TEATRO CATALÀ, que desitja trobin en nostra terra, la mancomunitat d' ideas que fan dignes y grans á 'ls pobles que, com lo nostre, aspiran á una indubitable regeneració.

SANTACLARA.

La Realidad ⁽¹⁾

Lema: Llana

Per' poguer donar noticias ben exactas de'l perquè

«La Realidad» anomena

sa casa un matalassé,

jo mateix vaig presentarm'hi

per lograr milló 'l meu fi;

y ara aquí vaig á esplicarvos

lo que va passarme allí.

Aixis que entro á la botiga

'm veig un home pelut

de cara, y a'l moment penso:

—Vaja, aquest déu se 'l llanut.

—Deu lo guard, ¿no hi fora l' amo?

—Si senyor, miri, aquí 'l té.

—¿Ahont?—pregunto girantme.

—Sòch jo mateix

—Ah ¿ès vosté?

donchs, veurá; jo haig de casarme

no sè encara quant será

ni crech que á vosté li importi;

pero com tinch reunits ja

mólts trastos, entre ells la dona,

la taula, un llit, un quinqué,

mitj paraygua, un penjarobas

tres cadiras y un tintó,

ara estich buscant que 'm fassi

uns matalassos ben fets

y ben bons, que á mi ha de enténdrer

no 'm bé pas de dos ralets.

—Donchs, cregui que no podia

pas anar en lloch milló,

perque tots 'ls matalassos

jo 'ls faig de confiança.

—No;

veurá, jo 'ls vull fets de llana.

—Bueno; de llana són, sí;

pero son de llana verge

que hi dóna gust de dormi'.

—Es que jo 'ls gasto impermeables

perque 'm trobo móltas nits

de somiar cosas mólt graves

y haver de llensar... móltas crits.

—Desde ara, donchs, li asseguro

que aquets somnis estranys seus

tan solament pót curarse'ls

ab los matalassos méus.

—¿Que potsè tinch de menjarme'n

cada día en 'vent dinat,

ó aplicarme'l á algún puesto

com aquell que du un pegat?

—Home, no tant; lo que tenen

és una especialitat

y ella fa que la botiga

's digui «La Realidad.»

—¿De veras? home, podria

ferme'n cinch céntims d' això?

perque ab lo que 'm diu, se m' obra

la curiositat,

—Si; pro,

tè de guardar la reserva.

—Seré reservista.

—Si;

perque sinó ¿sab? podria

perjudicarme á n' á mí.

Es lo cas, donchs, que 'l mèu pare

no tenint de llana gens

va fe' ab la pell de las bestias

un grapat de experiments.

—¿Potsè era naturalista?

—No senyo; era sabaté;

pro va deixar la carrera

y 's posá á matalassé.

De 'ls estudis de la llana

qu' ell feya tots acertats

va deduhir que 'l que produhía

mólts cops grans enfermetats

eran las llanas dolentas

(1) Poesia premiada en lo V. certámen humorístich de La Seba. Pre mi ofert per nostre company A. de la Florida.

(1) que empleaban allavors
y que molts en lloch de llana
daban pels de burots morts.
A'l final de tal campanya
que l'va fèr suà un xiquet
varen proposar nombrarlo
lo marquès de'l Clatellnet.
Pero ell no va volguer títuls
per evitar mal de caps:
¡crech que mes aviat hauria
prés vint ó trenta mil naps!
Per 'xò repós no va darse
fins que vá haver demostrat
que tant l' home com la dona
per dormi ab tranquilitat
á sobre de'ls matalassos,
necessari era y prudent
ferse'ls fer cada hú espressos
segons lo temperament.
—Ara encara ho entench menos.
—A fé que ben senzill és;
¿a'l llit, no 's va per dormirhi?
—Be, sí, pero... ¿Y per res mes?
—La qüestió es no tenir somnis,
ni passar pò de cap mal
poguent passar la nit tota
ab un són ben just y real,
Com ell lo inventor va ésser
de'l dormir ab realitat,
d' aquí vè que á la botiga
li va posar...

—¡Ah! enterat;
pero ¿y cómo se las arreglan
para poder 'graduar
las personas?

—Se las pesa
y segons 'l pés que fa
y 'l carácter de cada una,
á dintre de'l matalás
se 'ls hi posa... lo que 'm callo
perque això no 's pòt dir pas.
A mes, tenen la ventatja
que quant un se fica a'l llit,
a'l cap de tres ó quatre horas
de serhi, ja está adormit.
—Y empleant aquest sistema
de matalassos ¿vól dir
que no hi ha pò de morir-se
fins... que un s' haji de morir?
—Home, pregúntiho a'l pare
que ell ja li dirá bè prou.
—¿Y ahónt es?

—Miri, és una mica
mes avall de'l Poble Nou:
fa deu anys que á n' allí 's troba
dormint, y ab comoditat
deu estarhi, perquè 'l pobre
encara may s' ha queixat.
Per lo tant si 'n necessita
m' ho diu y ara 'l pesaré.
—Ja veurá; vaig molt depressa
ja tornaré: pássihó be.

Y no dich mes; crech ja haver
demostrat ab claretat
lo perquè un matalassé
á la botiga que té
titula «La Realidad»

JOSEPH ASMARATS.

Olot, 19 Setembre 1895.

A'l inaugurar-se la temporada d' estiu en aquest teatre
Principal, vaig escriure una correspondencia, solzament
pera noticiar la companyia que hi actuaba. Com eran las

duas primeras funciones las que ressenyaba, no 's podian
apreciar los meritos de'ls artistas, per lo que no vaig fer
mes que anomenar los actors que havian obtingut aplau-
sos, y que no se'ls hi podia quitar. També explicaba al-
guna calamitat que hi havia en aquest teatre, á l' objecte
de fer que 'ls aludits s' hi enteuguessin. Aquestos no se
hi van entendre; pero alguns altres los van sustituir,
donchs tres joves me visitaren, no particularment com
havian de ferho, sino en lo taller ahont treballa y devant
de'l meu principal y companys d' ofici; 'm manifestaren
que 's creyan aludits. Per lo que vaig véurer que encara
no 'ls coneixia tots; aquestos varen ésser confreres y
van pendrer candela.

Que la companyia valia, mentiria completament qui
ho fes constar: donchs malament podia jo alabar la com-
panyia, com ells me digueren que feya, desde 'l moment
que la consideraba dolenta.

A'l despedirse de mí y demés treballadors, un de'ls vi-
sitants, a'l semblant lo mes autorisat, digué que escriuria
una carta á Lo TEATRO CATALÀ, per lo que vaig dirli que
estaba a'l seu dret y deber si 's consideraba ofés. Desde
aquell día vaig quedar desitjós de contestar a'ls aludits
confreres, y encara es l' hora que no he vist tal carta.

Dijous, 12 de'l corrent se despedí la companyia ab qua-
tre pessas sense coro, donchs los coristas ja estaban des-
pedits.

Potser may s' havia vist en cap teatre un escándol com
lo que hi hagué aquell día en aquest. A tal grau arribá,
que després de protestar tot lo públich en pès, de lo que
feyan uns quants joves d' un palco prosceni platea y de
presentar'shi un agent de l' autoritat á demanar que guar-
dessin ordre, s' alsaren de sas butacas alguns senyors
cridant, un entre ells: «¿qué hi fa aquesta presidencia?» y
«Si fossin homes de brusa ja foren agafats.» Y desde lla-
vors lo mentat palco quedá desert; solzament algún que
altre tenia serenitat per entrarhi y surtirne desseguida.
Y un de'ls tals, lo mes aludit en ma carta anterior, corria
d' un costat a'l altre de'l teatre, dient unas paraulas
impropies d' una persona mitjanament educada, refe-
rents á la Srta. Soler.

Per' que no 's cregui aludit malament algú, basti dir
que qui això feya, si no n' hi ha prou en presentarlo pa-
gès de naixensa, quant vingué á Olot se passejava ab ba-
rretina, y avuy se créu lo mes sabi, gomós y sobressa-
lient d' Olot.

Per' que 's vegi á lo que arribá l' escándol, faré constar
que durant la funció caygueren algunas monedas a'l es-
cenari, (menos mal si ho haguessin fet sempre) per valor,
si no 's va contar mal, de 1'40 ptas., lo pauc y clau d' un
palco, que trencá'l vidre d' un llum de'l peu de'l escenari,
y 's pot calificar de grandiosa la paciència de'l senyor
Soler. Personas que may havian aplaudit, aplaudiren
aquell día, per lo que quedaren burlats los escandalosos
a'l veurer que 'l públich no era de su opinion.

Jo crech que tot lo mal nom que havia agafat la com-
panyia en tota la temporada, li quedá renúmerat aque-
lla sola nit.—J. MESTRES C.

Vilanova y Geltrú 25 de Setembre.

Lo diumenje día 22 debutá en lo Tivoli una companyia
de ópera, baix la direcció de'l mestre Sr. Puig.

A la tarde *Ernani* desempenyat pe'ls Srs. Bugatto (te-
nor), Rubi (barítono) y Leoni (baix), que foren aplaudits
unanimament junt ab la tiple Sra. Ferni. Lo concertant
de'l tercé acte fou repetit; a'l final foren cridats cantants
y director á l' escena.

A la nit en *Roberto il diavolo*, 's distingiren per sa de-
licada veu las Sras. Wermez y Robert, principalment la
primera que en lo segón acte va obtenir una ovació. Lo
baix Sr. Leoni com poch's se n' hagin presentat: lo senyor
Collioni (tenor) no satisfé a'l públich, que esperaba sentir
una celebritat, no obstant que cumplí son deber. Los co-
ros bons, afinats; pero ab alguna ensopegada; inmillora-
ble la orquesta composta de 22 professors, alguns de
Barcelona.

Ahir á la tarde *Roberto*, y per la nit *I. Puritani*, per
debut de'l tenor Sr. Brotat.

La tiple Sra. Wermez se vejé molts vegadas aplaudi-
da, principalment a'l segón acte que ho fou estrepitosa-
ment per la manera magistral de cantar lo *roncé*. La
Sra. Wermez d' ensá, que no l' haviam sentit, ha fet
grans progressos y és avuy una celebritat. Los Srs. Rubi
y Leoni cantaren lo duo de'l tercé acte, de un modo ad-

mirable, per lo que foren aplaudits unanimament, y 'l repetiren los Srs. Brotat, Bové y Guardini, cumpliren perfectament, aixís com los coros.

La concurrència surtí satisfeta.

Per dissapte está anunciada *L' Eebrea*, pe'l tenor Bugatto.—Lo CORRESPONSAL.

Mataró 25 de Septembre.

Molt Sr. meu: Va de revista: dissapte en la «Nova Constancia», M. Vertench y 'ls seus ninots. La seva senyora en la dansa serpentina animá la funció, que doná un llenyo gran. Los socios estigueren contents per la novetat. Dit senyor és un ventríloch molt bo y siguié molt aplaudit.

Diumenge á la tarde en la plassa de toros tinguèrem gimnástichs dirijits pe'l Sr. Canetti. La entrada siguié fluixeta.

A la nit en Euterpe la companyia cómic-hírica de'l Srs. Peña y Palacios, representaren la arcajada *Toros de puntas*. La part de arcalde be: 'ls altres, aixís aixís. Després en la comedia *El primer galán*, la Sra. Badillo, la Srta. Riera y 'ls Srs. Peña, Castillo y Ortiz nos feren passar un bon rato, y en *Los Trasnachadores* lo Sr. Palacios y alguns anaren be; mes algún altre *trasnochant* no va apèndrer la lliçó y es menester que la sapigan per no fer mal efecte.—E. R.

FREDERICH SOLER (*Olimpo*).—Sens dupte per' esborrar lo mal efecte d' haver inaugurat sas vetlladas ballant, en la segona reunió celebrada donaren funció dramática en honor de l' immortal Pitarra, havent escullit *Las euras de'l más* que es un de'ls dramas mes celebrats de dit autor y que doná ocasions de lluhirse á la senyora Puchol, a'l director Sr. Barceló y a'l quadro d' aficionats que forman la companyia.

En la cerimonia de coronar lo busto de l' eminent poeta, llegiren poesias algunas Srtas. y 'ls Srs. Rodriguez, Canut, Saigi y algún altre, donantse també lectura de la carta de D. Ernest Soler agrahtint la atenció que en honra de'l ésu pare ha tingut aqueixa distingida societat.—B.

LA NUEVA LIRA.—¿Qué direm de la representació de *La aldea de S. Lorenzo*, donada dimars a'l vespre?

Anant per parts, mencionar primer á la Srta. Roig, per lo ingenua, natural y entonada en la part de *Genoveva*; dir que 'l Sr. Mestres estigué acertat en lo *Cabo Simón*, espresantse be en la mímica y en las escenas parladas; fer constar que la Sra. Bolea estigué en caràcter, pero de vegadas insegura; aplaudir a'l Sr. Barris per sa vis cómica y censurar lo per sas payassadas en *Silvestre*; fer constar que 'l Sr. Ponsa va demostrar poch aplom y poca astucia en *Frochard* y 'l digué ab naturalitat; afèir que 'l Luciano (Sr. Vilaplana) fòu molt ben dit, pero remolt pujat de tò; que 'l Sr. Gratacós no s' escalfa ni ab la forta calor que fà; que en lo *General* y 'l *Picard* estigueren mes que regalars los Srs. Vilalta y Fàbregas.

En conjunt, com que estava ben ensajada l' obra, va anar be, 'sent objecte de aplausos los intérpretes á 'ls finals d' acte y veyentse cridats ab entusiasme á l' acabar la representació.

La nena de'l prolech, a'l sentir lo tiroteig va espantarse de veras: de manera, que va estar acertadíssima.—P.

SOCIETAT COPPELIA.—Devant de numerosa y distingida concurrència, lo vespre de'l día 24 se representá 'l drama d' Echegaray *El prólogo de un drama*, que fòu desempenyat ab acert per la simpática Srta. Concepció Gassó. La secundaren be 'ls socios Sres. Puucernau, Massot, Suñé y Mingall. Després lo públich ab *Sebas a'l cap*, obreta posana en escena per la Srta. Gassó y 'ls Srs. Migall, Mulleras, Pallés, Gratacós y Suñé, va riurer. La festa acabá ab ball de societat com se suposa.

CENTRE DE MANYANS MECÁNICHs.—Aqueixa floreixent societat, lo día 23 inaugurá las funcions de la

temporada, posant en escena la sarsuela *Marina*. La execució fòu esmerada per totas las parts y mereixen particular menció la Srta. Circuns y 'l jove tenor don Adolf Rius, lo propi que 'ls Srs. Ballesta y Truncal en los respectius papers de *Roque* y *Pascual*. Los aplausos do escasejaren.

A pesar de lo que hem manifestat, notárem alguna inseguritat per part de'l coro y per la de *Roque* en alguna escena, degut á falta d' ensaig.

Lo mestre concertador de *Marina* Sr. Cuartero, tampoch nos deixá satisfets.

Antes que *Marina*, se posá en escena la pessa *Roncar despierto*.—A. DE R.

LA PROTECCIÓ GRACIENSE.—Lo passat diumenje doná funció en son local de'l carrer de Rosselló, posantse en escena las bonicas comedias *Un cop de telas*, *Un beneyt de'l cabàs* é *Indicis*, las quals obtingueren una execució regular, prenenhti part la Srta. Herrera, y 'ls Srs. Arques, Parés, Ribera y altres. La concurrència quedá altament satisfeta de dita funció.—R. M.

Dilluns passat va morir lo conegut y acreditat editor d' aquesta capital D. Ignocent Lòpez Barnagosi.

Acompanyem á sa familia en lo dolor que li ha d' haver ocasionat tan sensible succés.

—Avuy donem per folletí las planas 19, 20, 29 y 30 de la bonica sarsuela de Vidal y Carcassona, *La Guardiola*, que ab tan gust han rebnt nostres favoreixedors.

—S' han publicat ja grans cartells anunciant lo comensament de la temporada d' iveren en lo teatro de Novadats.

A continuació poden véurer nostres lectors la companyia dramática castellana y catalana que consta de'l següent personal:

Primer actor y director, D. Antón Tutau.—Primera actriu, D.ª Carlota de Mena.—Primera actriu de caràcter, D.ª Concepció Palá.—Primer actor, D. Frederich García Parrenyo.—Actrius: Sras. Guerra, D.ª Enriqueta; Gumá, D.ª Carme; Huertas, D.ª Salvadora; Mena, donya Carlota de; Palá, D.ª Concepció; Periu, Srta. Esperanza; Sala, Srta. Adelina; Tarragó, Srta. Pilar.—Actors: Srs. Bonnin, D. Remberto; Carnicero, D. Antón; Delhom, D. Carlos; Ferrándiz, D. Joseph María; Fuentes, D. Frederich; Guitart, D. Enrich; Martí, D. Jaume; Martí, D. Hermenegildo; Montero, D. Joaquim; Odena, D. Llebó; Parrenyo, D. Frederich; Tutau, D. Antón; Tresols, D. Francisco; Virgili, D. Jaume.—Director de orquesta, D. Ricardo Giménez.—Mestre coreogràfic, D. Ricardo Moragas, y un numerós cos de ball, compost de bailarinas italianas y espanyolas.

La inauguració de la temporada será dijous vinent ab l' estreno de'l drama *La labradora*.

La empresa no publica cap títol de las obras que tè en cartera.

—La empresa de'l teatro Romea ha fet milloras en lo local, 'sent la de major utilitat la de cambiat los antics sillons per cómodas y elegants butacas de rejilla (ó de *reiseta* com diria algún aferrat llingüista exagerat de nostra terra).

—A propòsit de milloras en teatros. Tambè n' ha fet la empresa de'l teatro Principal, de Gracia, que 's proposa comensar aviat la temporada, á quin efecte te ja casi ultimada la formació de la companyia y combinats los espectacles que pensa presentar.

Estarán a'l frente de la companyia de declamació 'l galán D. Joseph Nieto y 'l graciós Sr. Marqués: dama, senyora Llorente; dama jove, la simpática y aplaudida Srta. Galcerán.

Entre 'ls actors és segur que hi haurà 'ls Srs. Fages, Rojas, Guardia y Guilemany. Dissapte vinent publicarem la llista.

—En lo teatro Moratin, de Gracia, va donarse dimars passat una representació extraordinaria de'l drama *Lo ferrer de tall*.

—Han arribat de saexcursió d'estiu la aplaudida dama D.ª Concepció Periu, 'ls actors còmichs Srs. Molgosa y Marcet, y l'actor genèrich Sr. Oliva (D. Ramon).

—Conforme estaba anunciat, lo diumenje á la nit se efectua'l reparto de premis a'ls autors premiats en lo certámen humorístich de *La Seba*. Lo local de'l carrer de Tallers va omplirse de una concurrencia lluhida, en la que estaba ben representat lo sexo hermós y abundanti'l jovent cultivador de la literatura festiva.

Lo Sr. President lleí un discurs, en lo qual feu un estudi de la literatura satírica grega y egípcia, treball ben escrit, pero poch propi per aquell acte.

No fou aixís lo de'l secretari, que resultá breu y plè d'humorisme.

Descuberts los noms de'ls autors premiats resultá guanyador de la flor artificial D. Vicens Andrés Lobet, qui feu reyna de la festa á una distingida senyoreta.

Varen ser favoreescuts ab los demès premis y accéssits los Srs. Joseph Barbany, Francisco Llenas, Salvador Bonavía, M. Marinello, Ramón Ramón, Casimiro Ribó, Joseph Pujadas, J. Doménech, Fonts Planás, Joseph Asmarats, Salvador González, Joseph Aladern, Lluís Salvador, Vicens Andrés y Rossendo Pons.

La concurrencia celebrá ab grans riallas la xispa de la majoria de las composicions.

Entre 'ls premis n'hi vejerem alguns de bastant valor, lo qual demostra que cada any creix l'afició á la literatura que propaga *La Seba*.

—La distingida societat *Centro Cómico* va inaugurar la temporada, organisant un ball de societat en la platea de'l teatro Lirich, que tingué lloch la vetlla de'l passat dilluns y á qual acte forem atentament invitats.

Com en altres ocasions, lo teatro estaba convenientment disposat y espléndidament il·luminat; y l'element jove que forma aquet important centro y que allí va donarse cita en companyia de un bell floret de elegants senyoretas, va passar una nit agradable, simpática y joganera entregada en los placeres de la dansa, com dirían los castellans.

La banda de'l batalló de cassadors de Mérida executá'l programa, que deixá plenament satisfets á quants prengueren part a'l ball.

—La nova societat *Frederich Soler*, instalada en lo teatro de l'Olimpo, publica un periódich en obsequi a'ls seus associats.

Lo número primer conté las poesías llejidas en la funció que va donar per' honrar la memoria de'l gran autor qual nom pórtla la societat.

—La societat Zaragüeta prepara un gran ball ab orquesta: la que 's titula *Tertulia Familiar* disposa per' demá á la tarde la representació de la comedia *Calvo y compañía*, y la Nueva Lira, anuncia també per' demá una funció de broma, de la que formarà part la obra *Los dos inseparables*.

—Lo busto de *Frederich Soler* que va presentarse en Romea per l'acte de la coronació, és obra de'l distingit escultor D. Miquel Masalleras.

—Ab la legalisació deguda, diumenje próxim, día 29, celebrará la inauguració l'Ateneo de Hostafranchs, havent convidat á tal acte á las autoritats y premsa, assistinthi també la Banda Municipal, galantment cedida per l'il·lustríssim Ajuntament.

La Junta de alt Ateneo queda constituïda en la forma següent: *President*, Vicens Garcia; *Vis-president*, Joan Virgili; *Tesorer*, Agustí Rosès; *Contador*, Antón Masferrer; *Bibliotecari*, Ramón Compte; *Secretari*, F. de P. Jover; *Vis-secretari*, Joseph Ferrer; *Vocals*, Pere Sala, Jaume Llopart, Joan Riu, Tomás Riu y Joan Guilleu y amés 11 suplents.

De importancia tal se considera en aqueixa barriada dit Ateneo, per quant son principal fonament és treurer a'l obrer son mutisme, donantli lloch á que en sos ratos vagarosos pugui trobar un centre d'instrucció y recreo tan necessari avuy á la classe obrera.

GEROGLIFICH

PRIM, PADILLA, NERON

RUIZ ZORRILLA, AMADEO I, SÓCRATES

PITARRA

Y K P N

T R O

E. J. OL Y VERT.

A'ls que envihin la solució se 'ls regalará una de las comedias de la Biblioteca d'aquet setmanari.

Solució á la xarada de'l número 245

ENAMORADETA

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Freixuras, 6.

Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Fotografía de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.

Taller de atrás de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.

La Imperial, Conde del Asalto, 25.

Sastre de teatros, Francisco Tey, Sadurni, 14, 1.º

Inmillorables **anissats** de A. Bestard y fills. (Santa Maria (Mallorca), se venen en las principales botillerías y colmados.

CAMISERÍA, CORBATERÍA

Y GÉNEROS DE PUNTO

DE

A. SANTASUSAGNA PELLICE

PETRITXOL, 1, próximo á la Plaza del Pino

BARCELONA

Especialidad en camisas á medida

Medias y Calcetines, negro permanente garantido, Inmenso surtido de pañuelos para bolsillo, Cuellos, Camisas de todas clases, Puños, Tirantes, Fajas, Cinturones, Ligas para calcetines, Ligas para señora, Gemelos, Indispensables, etc., etc.

NOTA.—Se regala un frasco de esencia á las señoras por cada compra que hagan y exceda de 2 pesetas y un tarjetero á los caballeros.

Imp. Pujol y Comp.^a, Tallers, 45

SANTASUSANA

Santasusana Santasusana

MAQUINAS PER CUSIR
Y PER FER MITJA

APARATOS DE PINDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE

Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 2.ºn

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE

Juan Ayné

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

Especialidad en pianos de alquiler.

Guitarras desde 5 pesetas

JUAN BUSQUETS

FABRICANTE DE ANISADOS

Premiado en las Exposiciones de París y Barcelona

Gran surtido de vinos legítimos

DE JEREZ Y MÁLAGA

Despacho: BAJA S. PEDRO, 28

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas rejilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas

Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de rejilla á 44 pesetas docena. Juegos de Lavabo Viena mármol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

La Gran Liquidacion

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS
Y BARATOS

Un mobiliario non plus ultra

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 — Barcelona

Sastrería de Teatros

DE

FRANCISCO TEY

Se llogan tota classe de trajos per' ópera,
sarsuela, vers y disfressas

Sadurní, n.º 14, primer

